

INSTITUTIONEN FÖR KULTURVÅRD

KBB130 Bygghantverkets material och metoder: Tak, timmer och putsteknik, 30 högskolepoäng

Materials and Methods in Building Crafts: Roofs, Timber and Plaster, 30 credits
Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för kulturvård 2021-05-31 och senast reviderad 2024-01-09. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2024-01-15, vårterminen 2024.

Utbildningsområde: Naturvetenskapligt 75 % och Design 25 %

Ansvarig institution: Institutionen för kulturvård

Inplacering

Kursen ingår som obligatorisk kurs inom Bygghantverksprogrammet som leder till filosofie kandidatexamen i kulturvård med inriktning mot bygghantverk.

Kursen kan ingå i följande program: 1) Bygghantverksprogrammet (N1BHP)

Huvudområde

Kulturvård med inriktning mot bygghantverk

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för historik samt grundläggande principer för grund-, vägg- och takkonstruktioner i traditionella byggnadsstommar,
- definiera inre och yttre egenskaper hos materialråvaran, och dess betydelse för

- bearbetning, konstruktion, utförande, estetik och hållbarhet,
- redogöra för några enkla undersökningsmetoder och uppmätningstekniker,

Färdigheter och förmåga

- applicera och bearbeta puts med hjälp av handverktyg,
- med handverktyg bearbeta timmer till byggnadsvirke,
- utföra knutar tillsammans med drag till en tät konstruktion i liggtimmer, samt de vanligaste träförbindningarna i stolpkonstruktioner,
- producera enklare uppmätningsskisser av objekt/byggnader/miljöer,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- resonera runt hur material, verktyg och arbetsmetod påverkar resultatet i hantverksprocesser, samt
- ta ställning till de olika dokumentationsmetodernas användbarhet, var och en för sig och i den samverkande helhet som redovisningsformerna kräver.

Innehåll

Delkurser

- 1. Virkesberedning** (*Preparation of wood for construction*), 4,5 hp
Betygsskala: Godkänd (G) och Underkänd (U)
Detta moment fokuserar på bearbetning av träråvara till byggnadsmaterial. Bearbetning sker med yxa, såg och hyvel.
- 2. Putsteknik, grund** (*Render and plaster, base*), 7,5 hp
Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Momentet innehåller grundläggande övningar i putsning för hand. Detta moment behandlar även bruksblandning och beräkningar av materialåtgång.
- 3. Timmerkonstruktioner, grund** (*Timber structures, base*), 9 hp
Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Momentet fokuserar på bedömning och sortering av virke, orientering i traditionella timmerkonstruktioner, samt tillverkning av komponenter till byggnadsstommar i liggtimmer och stolpverksteknik.
- 4. Byggnadskonstruktioner, grund** (*Building-frames, base*), 6 hp
Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Momentet skall ge insikt i vanliga stomkonstruktioner i nordiskt byggande. Momentet omfattar grund-, vägg- och takkonstruktioner. Vägghkonstruktionerna omfattar mur- och timmerbyggnader. De vanligaste undergrunds- och grundkonstruktionerna studeras. Takets form och uppbyggnad behandlas, med fokus på underlagstak och traditionell taktäckning.

5. Undersökning och dokumentation, grund (*Methods for survey of cultural heritage, base*), 3 hp

Betygsskala: Godkänd (G) och Underkänd (U)

Syftet med delkursen är att ge studenten grundläggande kunskaper om och färdigheter i kulturvårdens dokumentation och visualisering. Fokus ligger på förståelse och praktisk erfarenhet i dokumentation och visualisering inom utbildningens huvudområde.

Former för undervisning

Undervisningen kan ske genom workshops, grupp- och individuell handledning, färdighetsträning, föreläsningar, litteraturstudier, grupparbeten och seminarium.

Undervisningsspråk: svenska

Engelska och nordiska språk kan i viss utsträckning förekomma i kurslitteratur och undervisning.

Former för bedömning

Provmoment 1 - Virkesberedning med yxa och såg (*Wood processing by axe and saw*) 2,5 hp - examineras genom självskattning och seminarium.

Provmoment 2 - Virkesberedning med hyvel (*Wood processing by carpenter's plane*) 2 hp - examineras genom praktiskt prov och seminarium.

Provmoment 3 - Putsteknik grund (*Render and plaster, base*) 7,5 hp - examineras genom praktiskt prov och inlämningsuppgift.

Provmoment 4 - Timmerkonstruktioner liggtimring, grund (*Timber structures, log timber, base*) 4,5 hp - examineras genom praktiskt prov.

Provmoment 5 - Timmerkonstruktioner stolpverk, grund (*Timber structures, timber frames, base*) 4,5 hp - examineras genom praktiskt prov.

Provmoment 6 - Byggnadskonstruktioner, grund (*Building-frames, base*) 6 hp - examineras genom skriftlig inlämningsuppgift.

Provmoment 7 - Undersökning och dokumentation, grund (*Methods for survey of cultural heritage, base*) 3 hp - examineras genom inlämningsuppgift.

Inläringen i kursen bygger på deltagande och praktiskt arbete. Detta kan innebära att vissa moment av kursen endast kan omtenteras först när kursen ges i nästa års undervisning.

Om särskilda skäl finns kan examinator medge annan examinationsform än vad som

anges i provmomenten. För att uppnå godkänt betyg på kursen eller enskilt provmoment kan kompletteringsuppgift erbjudas efter bedömning och beslut av examinator.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinator inför nästa examinationstillfälle, bör sådan begäran inlämnas skriftligt till institutionen och ska bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap 22§).

Om student fått rekommendation från Göteborgs universitet om särskilt pedagogiskt stöd kan examinator, i det fall det är förenligt med kursens mål och förutsatt att inte orimliga resurser krävs, besluta att ge studenten en anpassad examination eller alternativ examinationsform.

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska student garanteras minst tre examinationstillfällen (inklusive ordinarie examinationstillfälle) under en tid av minst ett år, dock som längst två år efter det att kursen upphört/förändrats. Vad avser praktik och verksamhetsförlagd utbildning gäller motsvarande, men med begränsning till endast ett ytterligare examinationstillfälle.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U).

På provmoment 1, 2 och 7 ges något av betygen Godkänd (G) eller Underkänd (U).

På provmoment 3, 4, 5 och 6 ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

För betyget Godkänd (G) på kursen krävs betygen Godkänd (G) på provmoment 1-7.

För betyget Väl godkänd (VG) på kursen krävs att majoriteten av poängen i kursen är examinerade till nivå Väl godkänd (VG)

Kursvärdering

Resultatet av kursutvärderingen och förslag till eventuella förändringar i kursens upplägg arkiveras och ska finnas tillgänglig på institutionen inom rimlig tid efter kursavslutning och ska förmedlas till de studenter som följt kursen och till kommande studenter nästa gång kursen ges.

Övrigt

Kostnader: Studenten svarar själv för kostnader för litteratur, personliga verktyg samt personlig skyddsutrustning (se Kursguiden). Extra kostnader kan tillkomma i samband

med studiebesök.

Arbetsmiljö: I kursguiden framgår vilka arbetsmiljörisker som identifierats för den här kursen och vilka av arbetsmiljöverkets föreskrifter som är tillämpliga för att förebygga olyckor och ohälsa kopplat till dessa risker.

Miljö och hållbar utveckling: Göteborgs universitets miljöledningssystem är certifierat enligt ISO 14001 och EMAS. Det innebär att vi på institutionen och fakulteten arbetar med miljöfrågor på ett strukturerat och långsiktigt sätt. Varje år genomförs både intern och extern miljörevision av universitetets verksamhet.

Kvalitetssäkring: Uppföljning och utvärdering av programmet sker i enlighet med gällande Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Göteborgs universitet.